

**MEMORIA ANUAL 2024 DE ACTIVIDADES DA RESERVA DA BIOSFERA OS
ANCARES LUCENSES E MONTES DE CERVANTES, NAVIA E BECERREÁ**

1. Programa trimestral de 24 actividades de educación e divulgación ambiental celebradas nos 3 concellos da Reserva da Biosfera na anualidade 2024.
2. Colaboración co Programa “Coñece a túa provincia” con 2 visitas a Piornedo (Cervantes) e Navia de Suarna os días 4 e 18 de outubro de 2024.
3. Convenio da subvención nominativa outorgada pola Deputación de Lugo á Sociedade Micolóxica Lucus para a elaboración da 11ª edición da Revista Micolucus (2024), que inclúe traballos nos territorios das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses.
4. Convenio da subvención excepcional outorgada pola Deputación de Lugo á Asociación Agrogandeira e de Desenvolvemento Rural Agro Noso para a execución do “Programa divulgativo e de asesoramento sobre a forestación e reforestación como sumidoiro natural de carbono na provincia de Lugo” na anualidade 2024.
5. Colaboración entre a USC e a Deputación de Lugo no proxecto de investigación para impulsar o aproveitamento sustentable e a valorización no territorio das Reservas da Biosfera existentes na provincia de Lugo da *Árnica Montana L.*
6. Mantemento e actualización da páxina web da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses durante a anualidade 2024.

7. Desempeño das funcións de Secretaría do Consello de Xestores e representante deste Consello no Comité Español do Programa MaB durante a anualidade 2024.
8. Colaboración coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) na elaboración dos boletíns de noticias cuatrimestrais da Rede Española de Reservas da Biosfera durante a anualidade 2024.
9. Execución do proxecto de catalogación de insectos polinizadores silvestres nas Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses durante a anualidade 2024.
10. Aprobación e execución da convocatoria da liña de subvencións en concorrencia competitiva para proxectos de posta en valor do patrimonio natural, cultural e paisaxístico das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses durante a anualidade 2024, dotada con 50.000 € para entidades sen ánimo de lucro da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses.
11. Actuacións de posta en marcha do Destino Turístico Starligh Ancares Lucenses" durante a anualidade 2024, coa selección de ubicacións para miradoiros astronómicos, deseño gráfico de paneis, carteis e mapa astronómico e señalética da estrela polar e elaboración do contido científico e astronómico.
12. Colaboración coa Asociación de Ecoturismo de España no Proxecto do Corredor de Ecoturismo da España Verde nas Comunidades Autónomas de Galicia, Asturias, Cantabria e País Vasco durante a anualidade 2024, coa preparación de información da Reserva da Biosfera e asistencia a reunións

os días 15 de xaneiro, 16 e 23 de abril, 8 de outubro e 11 de decembro de 2024.

13. Participación no grupo de traballo da posta en marcha do proxecto “Tapiz de refranes” da Rede Española de Reservas da Biosfera e asistencia ás 5 reunións online celebradas o 20 de xaneiro, 4 de marzo, 9 de abril, 15 de maio e 18 de xuño de 2024.
14. Participación no Consello Provincial de Turismo en representación da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses, nas reunións celebradas os días 23 de febreiro, 13 de setembro e 13 de decembro de 2024.
15. Apoio ao Proxecto LIFE GLOBAL coordinado polo IBADER–USC mediante unha carta de apoio asinada o 28 de febreiro de 2024. O proxecto foi aprobado pola Comisión Europea e se executará entre 2024 e 2029.
16. Asistencia á Feira Biocultura 2024 na Coruña con stand propio e celebración de presentacións de proxectos das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses do 1 ao 3 de marzo de 2024.
17. Participación nas dúas sesións online da Xornada “Intercambio de experiencias nas misións de cooperación Internacional do OAPN durante 2023” celebradas o 4 e 13 de marzo de 2024.
18. Apoio ao Proxecto “TIMBER TROOPERS: PRESERVANDO A NUESTROS ALIADOS SAPROXÍLICOS” presentado pola Asociación Corripa á convocatoria da Entidade EOCA (European Outdoor Conservation Association) mediante unha carta de apoio asinada o 5 de marzo de 2024.

19. Celebración das mesas sectoriais sobre Medio Ambiente e Desenvolvemento Sostible, dentro do procedemento de participación pública do Plan de Xestión da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses 2024–2034, no Edificio de Servizos Múltiples de San Román de Cervantes o 19 de marzo de 2024.
20. Aprobación pola Xunta de Goberno da Deputación de Lugo o 26 de abril de 2024 da interposición dun recurso contencioso– administrativo perante a Sala do Contencioso–Administrativo do Tribunal Superior de Xustiza de Castela e León contra o Acordo de data 28 de marzo de 2023 do Pleno do Consejo Comarcal del Bierzo (León) polo que se aproba o cambio de denominación do municipio de Candín polo de Valle de Ancares.
21. Acto de entrega da certificación do Destino Turístico Starlight Os Ancares Lucenses e celebración da primeira reunión da mesa de traballo do Destino o 22 de abril de 2024 no Concello de Navia de Suarna
22. Colaboración coa Rede IberomaB co envío de información sobre a Gobernanza da Rede IberoMaB a nivel local en maio de 2024.
23. Colaboración coa Fundación Oxígeno na organización da exposición didáctica “1000 y 1 abejas” no Pazo Provincial da Deputación de Lugo do 1 ao 6 de maio de 2024 con visitas guiadas para alumnos de centros educativos.
24. Participación no Seminario Formativo Virtual “Comunicación efectiva en Reservas de Biosfera” organizado pola Red IberoMab, co apoio do Organismo Autónomo de Parques Nacionales (OAPN) do Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico, a UNESCO e o Centro de

Extensión Universitaria e Divulgación Ambiental de Galicia (CEIDA) os días 7 e 8 de maio de 2024.

25. Asistencia á Feira Expovacaciones 2024 en Bilbao con stand propio e divulgación das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses do 10 ao 12 de maio de 2024.

26. Asistencia á I Edición da Feira Gastrotur do Ulla en A Estrada con stand propio e divulgación das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses os días 17, 18 e 19 de maio de 2024.

27. Participación nas reunións da Rede Mundial de Reservas da Biosfera de Montaña celebradas virtualmente os días 24 de maio e 10 de decembro de 2024.

28. Apoio ao proxecto “AUTÖCTONO Capacitación y Producción Local para la biodiversidad y frente al cambio climático”, presentado pola Fundación Oxigeno, Asociación Corripa e Asociación Cabaña Real de Carreteros, á convocatoria de subvencións da Fundación Biodiversidad no marco do Programa Empleaverde+, mediante unha carta de apoio asinada o 30 de maio de 2024.

29. Colaboración co colectivo Galiza Emocional na elaboración dunha serie de viaxes sonoras para promocionar o patrimonio dos Ancares, as cales foron presentadas o 18 de xuño de 2024 no Centro de Interpretación Terras do Miño.

30. Celebración das reunións do Órgano de Participación e do Órgano Reitor da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses o 19 de xuño de 2024 no Salón de Actos da Deputación de Lugo, nas que se aprobou o Plan de Xestión para esta Reserva da Biosfera 2024–2034.
31. Participación no Curso de Astroturismo 2024 dirixido a técnicos de Administracións Públicas e responsables de espazos naturais, impartido pola Fundación Starlight os días 24 e 25 de xuño de 2024.
32. Colaboración coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) na elaboración do “Estudo da Capacidade de sumidoiro de carbono das Reservas da Biosfera Españolas” en xullo de 2024.
33. Apoio á candidatura de D. Alberto Uría Moreno para a XV Edición dos Premios ao Desenvolvemento Rural de AGADER na Categoría de Paisaxe Rural mediante unha carta de apoio asinada o 1 de xullo de 2024.
34. Participación no curso “O papel das entidades locais na protección do medio ambiente e a loita contra o cambio climático” impartido pola Deputación de Lugo dende o 10 de setembro ao 4 de outubro do de 2024 cun tema sobre medio natural no que se inclúen as Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses.
35. Apoio ao Proxecto LIFE Nature & Biodiversity “Conservation of mountain wild pollinators in Southern Europe” presentado pola Fundación Oxígeno á Convocatoria LIFE 2024 mediante unha carta de apoio asinada o 16 de setembro de 2024.

36. Participación na 23ª reunión ordinaria do Consello de Xestores da Rede Española de Reservas da Biosfera celebrada os días 18, 19 e 20 de setembro de 2024 no Centro Nacional de Educación Ambiental (CENEAM) en Valsaín Segovia.
37. Asistencia á Feira Internacional de Ecoturismo Naturcyl en Segovia o 20 e 21 de setembro de 2024 e participación na mesa redonda “Reservas da Biosfera, Parques Naturais e Rede Natura 2000: estratexias de continuidade e integración territorial” o 20 de setembro de 2024.
38. Participación na 25ª Reunión do Comité Español do Programa MaB da UNESCO celebrado no Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico en Madrid o 23 de setembro de 2024.
39. Celebración de actividades medioambientais no centro de atención a maiores (CAM) da Deputación de Lugo en Navia de Suarna: “Herbario de plantas autóctonas” do 23 ao 27 de setembro de 2024; “Decoración de Nadal” do 5 ao 11 de novembro de 2024.
40. Colaboración cun alumno do Máster de Espazos Naturais Protexidos da Fundación Universitaria González Bernáldez e Europarc España para o seu Proxecto Fin de Máster sobre o deseño dunha estratexia de dinamización socio-económica para as Reservas da Biosfera, previa solicitude do 15 de outubro de 2024.
41. Recepción de alumnos da materia de "Planificación e Xestión de espazos naturais" do Máster de Enxeñería de Montes do Campus de Lugo da USC o 22 de outubro de 2024 na Casa das Insuas e presentación do modelo de xestión das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses.

42. Asistencia á “Feira Xantar 2024 – 25º Salón Internacional de Turismo Gastronómico” do 24 ao 27 de outubro de 2024 en Ourense con stand propio e material divulgativo das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses.
43. Asistencia á “Feira L de Lugo” o 27 de outubro de 2024 no Pazo de Feiras e Congresos de Lugo con stand propio e material divulgativo das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses.
44. Apoio á candidatura da Universidade de Santiago de Compostela – IBADER ao Programa de Cátedras UNESCO e Redes UNITWIN para o establecemento da Cátedra “UNESCO Reservas da Biosfera Atlánticas: Biodiversidade, Infraestrutura Verde e Desenvolvemento Rural” mediante carta de apoio asinada o 30 de outubro de 2024.
45. Colaboración coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) para a elaboración dun vídeo divulgativo sobre as Reservas da Biosfera españolas, coa cesión de imaxes e vídeos da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses en outubro de 2024.
46. Celebración de actividades medioambientais nos centros de maiores da Deputación de Lugo: “Decoración de Nadal” no CAM de Navia de Suarna do 5 ao 11 de novembro de 2024.
47. Participación na cuarta edición da Festa da Tenreira na Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses celebrada o 9 de novembro de 2024 en San Román de Cervantes.

48. Colaboración coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) na elaboración dos contidos da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses para a publicación “Los quesos y otros lácteos en las Reservas de la Biosfera Españolas” editada polo OAPN en novembro de 2024.
49. Celebración do Día Internacional das Reservas da Biosfera o 3 de novembro de 2024 con publicacións en redes sociais e páxina web de proxectos e iniciativas na Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses.
50. Asistencia á reunión de técnicos xestores das Reservas da Biosfera de Galicia na Dirección Xeral de Patrimonio Natural da Consellería de Medio Ambiente e Cambio Climático en Santiago de Compostela o 4 de novembro de 2024.
51. Asistencia online á Sesión informativa da nova Estratexia e Plan de Acción para o Programa MaB organizada pola Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) o 6 de novembro de 2024.
52. Colaboración no Ciclo de Conferencias Luis Asorey en colaboración coa Real Academia Galega de Ciencias e a USC entre os días 18 e 27 de novembro de 2024 sobre “Alimentación, Medio Ambiente e Saúde”.
53. Aprobación da Convocatoria do VIII Concurso de Fotografía “O patrimonio etnográfico material das Reservas da Biosfera Terras do Miño e Os Ancares Lucenses” da anualidade 2025, cuxas bases foron publicadas no BOP do 20 de novembro de 2024.

54. Colaboración coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB (OAPN) na elaboración dos contidos e selección de imaxes da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses para a publicación “Reservas de la Biosfera: espacios para el presente y el futuro ” que publicou o OAPN en decembro de 2024 e adquisición de 100 exemplares para a Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses.
55. Celebración do acto promocional das actuacións subvencionadas na convocatoria en concorrencia competitiva para proxectos de posta en valor do patrimonio natural, cultural e paisaxístico da Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses durante a anualidade 2024, o 5 de decembro de 2024 en San Román de Cervantes.
56. Participación na reunión técnica do 17 decembro de 2024 sobre a iniciativa de apoio ao emprendemento nas Reservas da Biosfera no Proxecto Red Empreverde da Fundación Biodiversidad, xunto coa Secretaría do Comité Español do Programa MaB.
57. Participación na presentación da 11ª edición da Revista Micolucus (2024) celebrada no Salón de Actos da Deputación de Lugo o 23 de decembro de 2024, na que se inclúe o artigo “A Reserva da Biosfera Os Ancares Lucenses como Destino Turístico Starlight”.